

BYGGMESTER
FORSIKRING

**Bygg- og
anleggforsikring**

Bygg-/anleggforsikring

Forsikringsvilkår

av 1.1.2024

Forsikringsgiver er **Gar-Bo Försäkring AB**

Org. Nr.: 516401-6668

For forsikringen gjelder også:

Generelle vilkår og følgende sikkerhetsforskrifter:

- Sikkerhetsforskrift for brannsikring,
- Sikkerhetsforskrift for varme arbeider,
- Sikkerhetsforskrift for rørbruddssikring,
- Sikkerhetsforskrift for bygge- og anleggsarbeider,
- Sikkerhetsforskrift for innbruddssikring,
- Sikkerhetsforskrift - Sikringsutstyr
- Sikkerhetsforskrift for tyveri fra byggeplass og bil,
- Sikkerhetsforskrift for tyveri fra container
- Sikkerhetsforskrift for data og programvare,

Bygg-/anleggforsikring

1. Hvem forsikringen gjelder til fordel for.

- 1.1 Forsikringen gjelder til fordel for forsikringstakeren.
- 1.2. Forsikringen gjelder til fordel for innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i fast eiendom.
- 1.3. Forsikringen gjelder ikke til fordel for innehaver av slike rettigheter i løsøre uten at dette er angitt spesielt i forsikringsbeviset (FAL paragraf 7-1, 3. ledd gjelder ikke).
- 1.4. Forsikringen gjelder til fordel for annen panthaver eller eier av ting enn dem som er omtalt i pkt. 1.1. til 1.3., men bare dersom forsikringstakeren har forsikringsplikt i henhold til lov eller avtale.
- 1.5 Forsikringen gjelder til fordel for byggherre eller eier av ting som har inngått kontrakt med forsikringstakeren om bygge- og anleggsarbeider.
- 1.6 Forsikringsavtalen kan endres, sies opp eller falle bort uten varsel til den medforsikrede. Ved skadeoppgjør kan selskapet med samtykke fra den medforsikrede forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til ham med bindende virkning for den medforsikrede.

Den medforsikrede kan likevel ikke motsette seg at hele erstatningen utbetales til forsikringstakeren, når skaden er utbedret eller det er stilt betryggende sikkerhet for at erstatningen vil bli brukt til utbedring av skaden. Den medforsikrede kan heller ikke motsette seg at

erstatningen settes inn i bank hvor den disponeres av forsikringstakeren og medforsikrede i fellesskap, se forsikringsavtalelovens paragrafer 7-1 til 7-5.

- 1.7 Forsikringen faller bort hvis de ting forsikringen er knyttet til skifter eier. Selskapet svarer likevel for forsikringstilfelle som inntreer innen 14 dager etter eierskiftet, men ikke når den nye eier har tegnet forsikring.

2. Hvor forsikringen gjelder.

- 2.1 Forsikringen gjelder på forsikringsstedet, begrenset til Norden.
- 2.2. Uten særskilt avtale gjelder forsikringen ikke for ting under transport, med unntak av ting beskrevet i punktene 3.2.2 og 3.2.3 når dette er fremkommer av forsikringsbeviset.
- 2.3 Naturskadeforsikringen gjelder i Norge.

3. Hva forsikringen omfatter.

- 3.1. Bygge- og anleggsarbeider.
Forsikringen omfatter arbeider utført for forsikringstakers egen regning og risiko og utførte kontraktsarbeider som forsikringstakeren bærer risikoen og har forsikringsplikt for, herunder også rehabilitering, ombygging og reparasjon.

Videre omfattes:

- materialer og utstyr som er losset på forsikringsstedet og som skal inngå i det ferdige bygget/anlegget.
- Materialer innkjøpt av byggherren og arbeider som er utført av byggherren som egeninnsats innenfor 15 % av entreprenørens kontraktsarbeider dog maksimalt kr 250.000,-. Dekningen gjelder ikke tjenester levert av andre profesjonelle bedrifter enn forsikringstaker.
- andre utgifter som er spesifisert i forsikringsbeviset.

Med mindre annet er spesifisert i forsikringsbeviset, omfatter forsikringen ikke følgende arbeider når verdien av arbeidet overstiger 5 % av forsikringssummen:

- broer, tunneler, demninger, kraftstasjoner, hangarer, havneanlegg, arbeid i innsjø og hav, petrokjemisk industri eller oljeraffineri.

- 3.1.2 Forsikringen gjelder fra kontraktsarbeidet påbegynnes og inntil kontraktsarbeidet er overtatt av byggherren ved overtakelsesforretning eller ved at kontraktsarbeidet tas i bruk av byggherren, men ikke utover forsikringstiden.

For arbeider utført for forsikringstakerens egen regning og risiko gjelder forsikringen fra arbeidet påbegynnes og inntil arbeidet er avsluttet, men ikke utover forsikringstiden.

3.2 Når det fremgår av forsikringsbeviset omfattes også:

- 3.2.1 Egne materialer på fast lagersted. Forsikringssum 1. risiko i henhold til forsikringsbeviset.
- 3.2.2 Maskiner, verktøy og hjelpeutstyr som anvendes for arbeidets utførelse, men som ikke skal inngå i det ferdige bygg/anlegg. Forsikringssum 1. risiko i henhold til forsikringsbeviset.

Når maskiner, verktøy og hjelpeutstyr oppbevares i bil er forsikringssummen begrenset til det angitte i forsikringsbeviset for slik oppbevaring.

- 3.2.3 Brakker, boder og tilsvarende som anvendes for arbeidets utførelse, men som ikke skal inngå i det ferdige bygg/anlegg. Forsikringssum 1. risiko i henhold til forsikringsbeviset.

Erstatningsmessig skade i forbindelse med transport knyttet til forsikrede kontraktsarbeider etter punkt 3.1 erstattes med forsikringssum 1. risiko i henhold til forsikringsbeviset.

- 3.2.4 Kontorutstyr. Forsikringssum 1. risiko i henhold til forsikringsbeviset.

- 3.3** Etter erstatningsmessig skade på forsikret ting omfatter forsikringen også utgifter som angitt i punktene 3.3.1 til 3.3.6:

- 3.3.1 nødvendige utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester. Innenfor et tidsrom av 12 måneder dekkes også merutgifter til nødvendig midlertidig lagring og destruksjon av giftige eller miljøfiendtlige rester etter påbud med hjemmel i lov eller offentlige forskrifter, men forsikringen omfatter ikke utstyr, varer og hjelpestoffer som ikke var i bruk og som var lagret eller deponert på forsikringsstedet.

Utgifter beskrevet i foregående avsnitt erstattes med inntil 20 % av tingskadeerstatningen, maksimum kr 3.000.000, med mindre annet beløp er angitt i forsikringsbeviset.

- 3.3.2 nødvendige utgifter til rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger, arkiver, registre, forretningsbøker, media for databehandling og kjerneprøver, modeller, mønstre, former, klisjeer, trykkplater o.l. med inntil kr 100.000, med mindre annet beløp er angitt i forsikringsbeviset.

- 3.3.3 økte utgifter til utbedring, gjenanskaffelse eller gjenoppføring av forsikrede ting på grunn av prisstigning i inntil 24 måneder fra skadedagen. Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden forøvrig og er begrenset til 20 % av tingskadeerstatningen.

- 3.3.4 nødvendige merutgifter som påløper etter erstatningsmessig skade og som skyldes påbud med hjemmel i Plan- og Bygningsloven til:
- utbedring/gjenoppføring av bygning.
  - grunnundersøkelser og fundamentering i forbindelse med gjenoppføring av bygning.
  - utgifter som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført på samme byggetomt.

Er gjenoppbyggingen på samme byggetomt hindret ved lovhjemlet inngrep, gjelder forsikringen også med samme betingelser ved gjenoppføring på annet sted i den utstrekning nødvendige merutgifter påløper på det nye stedet på grunn av påbud fra offentlig myndighet.

Forsikringen omfatter ikke:

- merutgifter til utgraving/sprengning av kjeller.
- merutgifter som skyldes at bygning gjenoppføres større enn den skadede.

Utbedring/gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skadedagen.

Erstatningen er begrenset til kr 3.000.000 og forfaller først til betaling når skaden er utbedret.

- 3.3.5 Merutgifter som følge av reparasjon av skadde ting på overtid eller ved helligdagsarbeid, ved forsendelse av skadde ting som il, ekspress- eller flyfrakt, samt annen lignende forsering, med inntil kr 300.000.

- 3.3.6 ansattes tøy og effekter med inntil kr. 5.000 pr. ansatt. Forsikringen omfatter ikke penger eller verdipapirer.
- 3.3.7 utbedring av skader som konstateres innenfor de frister som gjelder etter forsikringsavtalelovens paragrafer 8-5 og 8-6, når skaden er erstatningsmessig etter kap. 4 og er inntruffet i forsikringstiden.

4. Hvilke skader selskapet svarer for.

- 4.1. Selskapet svarer for:
- plutselig og uforutsett skade som rammer forsikrede ting etter kapittel 3.
  - naturskade i henhold til naturskadevilkår.

- 4.2.1 Uten særskilt avtale svarer selskapet ikke for:
- 4.2.1. skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering.

4.3 Selskapet svarer ikke for:

- 4.3.1. skade ved tyveri
- utenfor bygning
  - fra telt/plasthall og
  - fra rom i bygning eller brakke når disse er åpne for kunder og publikum.

Gjenstander beskrevet i pkt. 3.2.2 er likevel dekket mot tyveri når de er oppbevart:

- i bil (se sikkerhetsforskrift for tyveri fra byggeplass og bil),
  - container (se sikkerhetsforskrift for tyveri fra/av container),
  - eller er for store og tunge til å anbringe i bygning (se sikkerhetsforskrift for tyveri fra byggeplass og bil). Demontert/nedriggede stillaser er under ingen omstendighet dekket mot tyveri.
- 4.3.2. skade eller tap som skyldes underslag eller svinn.
- 4.3.3. skade på maskin som skyldes kortslutning eller annet elektrisk fenomen, eksplosjon eller mekanisk brudd.
- 4.3.4. skade på den del av forsikrede ting som er feil konstruert, dimensjonert, utført, montert eller som har materialfeil.
- 4.3.5. skade eller tap som dekkes av vareleverandørs garanti eller som leverandør plikter å erstatte i henhold til kontrakt eller leveringsbetingelser, og som de kan gjøres ansvarlig for.
- 4.3.6. kostnader ved utskifting eller reparasjon av komponenter på grunn av slitasje som er en følge av ordinær bruk eller på grunn av aldring, korrosjon, råte, svinn eller annen gradvis forringelse.
- 4.3.7. avbruddstap, annet driftstap, mulkt eller tap av kontrakt.
- 4.3.8. skade eller tap som skyldes mangelfull eller forsinket levering.
- 4.3.9. skade eller tap som skyldes setninger i grunnen eller i bygning.

5. Forutsetninger og begrensninger.

Selskapet tar forbehold om at ansvaret kan reduseres eller falle helt bort dersom nedenstående forutsetninger ikke er oppfylt, se FAL paragraf 4-6 og 4-8.

- 5.1. Selskapet forutsetter at følgende sikkerhetsforskrifter blir overholdt:
- Sikkerhetsforskrift for brannsikring
  - Sikkerhetsforskrift for varme arbeider.
  - Sikkerhetsforskrift for rørbruddsikring
  - Sikkerhetsforskrift for bygge- og anleggsarbeider
  - Sikkerhetsforskrift for innbruddsikring
  - Sikkerhetsforskrift for tyveri fra byggeplass og bil
  - Sikkerhetsforskrift for tyveri fra containere
  - Sikkerhetsforskrift for data og programvare,
- 5.2. Identifikasjon
Sikredes rett til erstatning kan reduseres eller falle bort som følge av handlinger eller unnlater fra
- styret, styrets formann, administrerende direktør og personer som i kraft av overordnet stilling har ansvar for forsikring, økonomi, salg, markedsføring, drift, produksjon eller vedlikehold.
- 5.3. Identifikasjon ved overtredelse av sikkerhetsforskrift.
Handlinger eller unnlater fra personer
- i sikredes organisasjon som i kraft av overordnet stilling,
  - som gjennom særskilt instruks, skriftlig eller muntlig, har ansvaret for at en sikkerhetsforskrift blir overholdt får samme virkning for sikredes rettigheter som om handlingen eller unnlateren var foretatt av sikrede selv.
- Dersom det inntreffer et forsikringstilfelle som skyldes at en sikkerhetsforskrift er overtrådt, avgjøres det under hensyn til skyldgraden, skadeforløpet og forholdene ellers om selskapet skal betale noe, og i tilfelle hvor mye, se FAL paragraf 4-8.
- 5.4. Selskapets samlede erstatningsansvar.
- Ved skader på forsikrede bygninger og løsøre er selskapets samlede erstatningsansvar per skadehendelse begrenset til 100 millioner kroner. Dersom de samlede krav per skadehendelse overskrider denne beløpsgrensen, vil alle erstatningene bli redusert forholdsmessig.
- Som en skadehendelse defineres alle skader som skyldes:
- storm, stormflo, flodbølge, jordskjelv, vulkanutbrudd eller skred/ras og som rammer selskapet innenfor et tidsrom på 72 timer
  - flom som rammer selskapet innenfor et tidsrom på 504 timer
  - hærverk i en enkelt by/bygd og rammer selskapet innenfor et tidsrom på 72 timer
  - annen begivenhet som rammer selskapet innenfor et tidsrom på 168 timer

Alle ovennevnte tidsrom regnes fra tidspunktet for første skadetilfelle.

6. Forsikringsform og forsikringssum.

6.1. Forsikringsform

6.1.1. Fast sum

Fast sum er en forsikringsform der forsikringssummen minst må tilsvare gjenanskaffelsesprisen for forsikrede ting for at underforsikring skal unngås.

Med gjenanskaffelsespris menes hva det ville koste å anskaffe tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting som ny, beregnet etter ordinære priser og lønninger umiddelbart før skaden inntraff. Reglene i kap. 7 om fradrag ved skadefastsettelse og erstatningsberegning kommer til anvendelse ved skade.

6.1.2. Førsterisiko

Førsterisikoforsikring er en forsikringsform for ting og interesse der skaden erstattes inntil den angitte forsikringssum. Underforsikring beregnes ikke.

6.2. Forsikringssum

6.2.1 Årsforsikring

For bygge- og anleggsvirksomhet vil forsikringssummen være oppgitt i forsikringsbeviset som 1. risikoforsikring.

Selskapets maksimale ansvar per skade og samlet for alle skader som inntreffer i forsikringsperioden er begrenset til NOK 10 millioner med mindre høyere sum er særskilt avtalt og fremgår av forsikringsbeviset.

Premieberegningen tar utgangspunkt i driftsinntektene. Dersom driftsinntekten må forventes å avvike med mer enn 10 % i avtaleperioden eller det inngås nye kontrakter som i vesentlig grad påvirker selskapets risiko, må dette meldes til selskapet uten ugrunnet opphold.

Driftsinntekter er fakturert inntekt av alle typer arbeider som er utført av egen virksomhet og arbeider utført av andre eller sammen med andre, som forsikringstaker bærer risikoen for eller har plikt til å holde forsikret i henhold til kontrakt eller avtale.

6.2.2 Prosjektforsikring

For bygge- og anleggsprosjekt forsikret som enkeltprosjekt skal forsikringssummen tilsvare verdien av det fullførte kontraktsarbeidet som forsikringstaker bærer risikoen for eller har plikt til å holde forsikret i henhold til kontrakt eller avtale.

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker og angis i forsikringsbeviset som 1. risikoforsikring.

6.2.3 Andre ting og utgifter som omfattes av forsikringen

For ting som ikke inngår i bygge- og anleggsprosjekt og ting nevnt under pkt.3.2, gjelder de oppgitte forsikringssummene med mindre annet er avtalt og fremgår av forsikringsbeviset.

7. Skadeoppgjør.

Etter FAL paragraf 8-5, 1. ledd mister sikrede retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det.

Brann, tyveri, hæververk og ran skal meldes til politiet. Selskapet kan også kreve at andre skader blir meldt til politiet.

Erstatningen fastsettes etter nedenstående regler; forsikringsavtalelovens paragraf 6-1 gjelder ikke.

7.1. Bygg eller anleggskonstruksjon

7.1.1. Forsikringsverdi bygg-/anleggskonstruksjon

Forsikringsverdien settes til hva det på skadedagen vil koste å gjenoppføre/gjenanskaffe tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - bygg-/anleggskonstruksjon på forsikringsstedet. For bygg-/anleggskonstruksjon som gjenoppføres/gjenanskaffes eller repareres anvendes fradragsreglene i pkt. 7.1.2. så langt de passer.

For bygg-/anleggskonstruksjon som, uansett årsak, ikke blir gjenoppført/gjenanskaffet eller reparert til samme formål på forsikringsstedet innen 5 år etter at skaden inntraff, fastsettes forsikringsverdien på samme måte, men er begrenset til omsetningsverdien på skadedagen.

- 7.1.2. Bygg-/anleggskonstruksjon som gjenoppføres/gjenanskaffes eller repareres innen landets grenser, til samme formål, innen 5 år, av forsikringstaker, eier, ektefelle/samboer eller livsarving.

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til gjenoppføring/gjenanskaffelse eller reparasjon til samme - eller i det vesentlige samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppførings-/gjenanskaffelsesprisen før skaden fratrukket verdien etter skaden. Med gjenoppføringsprisen menes hva det på skadedagen ville kostet å gjenoppføre tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende – bygg-/anleggskonstruksjon på skadestedet.

Meromkostninger ved bygge-/konstruksjonsmåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk tas ikke med ved fastsettelse av gjenoppførings/gjenanskaffelsesprisen.

Del/komponent som står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi før skaden etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

Dersom omsetningsverdien av den nye/reparerte bygg-, anleggskonstruksjon blir større enn omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for den økning som overstiger 40% av omsetningsverdien før skaden inntraff.

Ved fastsettelse av bygget eller anleggskonstruksjonens omsetningsverdi skal det tas hensyn til mulige endringer i avkastning, beliggenhet og andre forhold. Nødvendige beregninger baseres på gjenoppførings-/gjenanskaffelsesprisen.

- 7.1.3. Bygg-, anleggskonstruksjon som gjenoppføres/gjenanskaffes eller repareres innen landets grenser, til annet formål, innen 5 år, av forsikringstaker, eier, ektefelle/samboer eller livsarving.

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til gjenoppføring/gjenanskaffelse eller reparasjon/ til samme - eller i det vesentlige samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppførings-/gjenanskaffelsesprisen før skaden fratrukket verdien etter skaden. Med gjenoppførings-/gjenanskaffelsesprisen menes hva det på skadedagen ville kostet å gjenoppføre/gjenanskaffe tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - bygg-, anleggskonstruksjon på skadestedet.

Meromkostninger ved bygge-/konstruksjonsmåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk tas ikke med ved fastsettelse av gjenoppførings/gjenanskaffelsesprisen.

Del/komponent som står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi før skaden etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

Dersom omsetningsverdien av den nye/reparerte bygning blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for hele økningen.

Ved fastsettelse av bygget eller anleggskonstruksjonen omsetningsverdi skal det tas hensyn til mulige endringer i avkastning, beliggenhet og andre forhold. Nødvendige beregninger baseres på gjenoppføringsprisen.

7.1.4. Bygg-/anleggskonstruksjon som ikke gjenoppføres/repareres som nevnt i punkt 7.1.1. eller 7.1.2.

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter pkt. 7.1.2., begrenset til reduksjonen i bygningens omsetningsverdi som følge av skaden. Dersom bygget eller anleggskonstruksjonen ikke kan omsettes separat, legges bruksverdi til grunn.

7.1.5. Bygg-/anleggskonstruksjon som står foran riving.

Erstatningsgrunnlaget er begrenset til verdien av bygget eller anleggskonstruksjonens brukbare materialer, nedtatt og lagt ferdig for salg eller transport, etter fradrag for utgiftene ved rivingen.

7.2. Maskiner, løsøre og brakker

7.2.1. Maskiner, løsøre og brakker som gjenanskaffes/repareres.

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til gjenanskaffelse/repasasjon til samme –eller i det vesentlige samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenanskaffelsesprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden. Med gjenanskaffelsesprisen menes hva det på skadedagen ville kostet å gjenanskaffe tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ny ting.

Det skal gjøres fradrag for verdøkning ved forbedring av tilstanden på den skadde tingen eller del/komponent av tingen ved at brukt blir erstattet med nytt. Ved vurderingen tas hensyn til forringelse ved elde, bruk, nedsatt bruksverdi, den tid tingen har vært i bruk og gjenstående brukstid.

Fradrag gjøres ut fra nedenstående tabell. Fradraget beregnes av hele reparasjons- eller gjenanskaffelsesprisen, dog slik at restverdi minst tilsvarer 20 % av gjenanskaffelsesverdi. Tingens alder regnes fra det tidspunkt den ble kjøpt ny.

Gjenstand	Antall år uten aldersfradrag	Prosentvis fradrag pr år etter antall år uten aldersfradrag.
Datamaskinutstyr	1	20 %
Alminnelig kontorinventar	3	10 %
Tyngre elektrisk utstyr som bygningssag, , osv	2	15 %
Kompressor, luftverktøy som spikerpistoler osv.	2	20 %
Lettere elektrisk håndverktøy og batteridrevet verktøy	1	20 %
Håndverktøy	3	10 %
Brakker	2	5 %

- 7.2.2. Maskiner og løsøre som ikke repareres/gjenanskaffes.
For maskiner og løsøre som uansett årsak ikke er gjenskaffet eller reparert innen 3 år etter at skaden inntraff, beregnes erstatningsgrunnlaget som under pkt. 7.2.1., men begrenset til omsetningsverdien på skadedagen.
- 7.3. Varer
Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til gjenanskaffelse/reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme stand, som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, fratrukket verdien etter skaden.
- Ved fastsettelse av verdien skal det tas hensyn til sparte kostnader, renter, kontranbatter, ukurans og andre omstendigheter som innvirker på verdien. For varer som har redusert verdi på grunn av ukurans og som skal selges til redusert pris, skal verdien reduseres i samme forhold som reduksjon i salgspris.
- Varer som sikrede selv ikke har produsert og varer under produksjon, verdsettes til innkjøpspris med tillegg av kostnader, begge deler etter de priser som gjaldt ved ordinær produksjon og levering umiddelbart før skaden inntraff.
- 7.4. Erstatningsberegning
- 7.4.1. Egenandel
I erstatningen trekkes fra den egenandel som er nevnt i forsikringsbeviset. For naturskader fratrekkes den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet.
- Ved skade som skyldes ras, jordforskyvning, grave-, sprengnings-, pelings- eller rivingsarbeider er egenandelen 10 % av selskapets erstatningsplikt, men minimum den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset.
- Ved skade forårsaket av varme arbeider utført av eller for sikrede, trekkes en tilleggsegenandel på 10 % av skaden, minimum 1G maksimum 10G (G = folketrygdens grunnbeløp).
- Med varme arbeider forståes:
Bygge-, installasjons-, monterings-, demonterings-, reparasjons-, vedlikeholds- og lignende arbeider hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og/eller slipeutstyr.
- 7.4.2. I stedet for å betale erstatning kontant, kan selskapet velge:
enten
- å stille en tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting til disposisjon for sikrede, eller
- å besørge skaden reparert slik at tingen settes i samme - eller i det vesentlige samme - stand som før skaden inntraff.
- 7.4.3. Merverdi-/investeringsavgift erstattes bare i den utstrekning slik avgift påløper i forbindelse med gjenanskaffelsen/reparasjonen og sikrede ut fra virksomheten på skadetidspunktet er forpliktet til å betale denne i henhold til lov om merverdiavgift/ investeringsavgift.
- 7.4.4. Oppgjør til panthaver, konkursbo, leasingselskap, utleiefirma o.l., og overtagelse av panterett.
Overfor panthavere, konkursbo, leasingselskap, utleiefirma o.l. er selskapets ansvar begrenset til det laveste av følgende beløp:
- nedgangen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden, og
- den økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr 'tingen' i denne sammenheng pantobjektet i sin helhet. Disse bestemmelsene gjelder ikke leaset fast eiendom.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Er selskapet ansvarlig overfor panthaveren, men ikke overfor eieren, trer selskapet inn i panthavers rett i den utstrekning det betales erstatning til ham.

Når selskapet trer inn i panthavers rett, gjelder dette likevel ikke til foretrengsel for panterettigheter som gjaldt da forsikringstilfellet inntraff og forsikringstilfellet omfattes av forsikringen.

7.5. Skjønn

Fastssettelse av skadens størrelse og verdier avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det. Skjønn gjennomføres i henhold til bestemmelser i Generelle vilkår, pkt. 2

SIKKERHETSFORSKRIFTER

Sikkerhetsforskrift for Brannsikring av 1.1.2012

- Ansvarshavende for brannforebyggende arbeid.
Bedriftens ledelse utnevner en person til å forestå det brannforebyggende arbeid.
- Instruksjer og opplæring for ansatte.
Ansatte må instrueres om brannforebyggende tiltak, bruk av slukkeutstyr og alarmering.
- Branndører.
Branndører må være lukket utenfor arbeidstid. I arbeidstiden kan branndører holdes åpne hvis de har utstyr for automatisk lukking i branntilfelle.
- Slukkeutstyr.
Slukkeutstyr (brannslanger eller håndslukkeapparater) skal være anskaffet, plassert og merket i henhold til offentlige lover og forskrifter, og pålegg gitt av stedlig brannmyndighet. Håndslukkere kontrolleres minst en gang årlig og forsynes med merkelapp med dato for siste kontroll.
- Offentlige lover og forskrifter som gjøres gjeldende for forsikringsavtalen
  - lov om brannvern med forskrifter, samt pålegg gitt av offentlig brannmyndighet
  - lov om tilsyn med elektrisk anlegg m/forskrifter samt pålegg gitt av det stedlige elektrisitetstilsyn

Sikkerhetsforskrift for varme arbeider av 1.1.2012.

Med varme arbeider forstås:

Bygge-, installasjons-, monterings-, demonterings-, reparasjons-, vedlikeholds-, og lignende arbeider hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og/eller slipeutstyr.

Følgende forhold skal ivaretas ved varme arbeider:

- arbeidsstedet og de nærmeste omgivelsene skal være ryddet for brennbart avfall.
- alt brennbart materiale på og i nærheten av arbeidsplassen skal være fjernet eller beskyttet.
- brennbare bygningsdeler skal være kontrollert og beskyttet.
- åpninger i gulv, vegger og tak skal være tettet.
- godkjent sløkkeutstyr, min. 2 stk. 6 kg ABC-håndsløkkeapparat eller brannslange med diameter 1 tomme påsatt vann frem til strålerøret skal være plassert lett tilgjengelig på arbeidsplassen.
- brannvakt skal være til stede under arbeidet, under pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet.

Sertifikat

Varme arbeider hvor det benyttes åpen ild, sveise-, skjære- og/eller slipeutstyr utenom faste, spesielt tilrettelagte arbeidsplasser, skal bare utføres av personer som har gyldig sertifikat for varme arbeider utstedt av Norsk Brannvern Forening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land.

Kravet om sertifikat gjelder f.o.m. 1. januar 2001

Sikkerhetsforskrift for Rørbruddsikring av 1.1.2012

1. Utvendig ledning.
Utvendig ledning skal legges i samsvar med offentlige forskrifter eller minst i 140 cm dybde.
2. Gulv i våtrom.
Gulv i våtrom (vaske-, bade- og dusjrom o.l.) skal være vanntett utført og legges i samsvar med offentlige forskrifter.
3. Drenering.
Avløp for væske skal ha en utførelse som sikrer fullstendig drenering av væsken.
4. Lagring av varer i kjeller.
Varer i kjeller må lagres min. 10 cm over gulv.

Sikkerhetsforskrift for bygge- og anleggsarbeider av 1.1.2012

1. Prosjektering og utførelse.

Bygge- og anleggsprosjekt skal prosjekteres og utføres i samsvar med:

- Plan- og bygningsloven med forskrifter
- branntekniske lover med forskrifter
- forskrifter for elektriske anlegg
- Norsk Standard for prosjektering og utførelse av bygningskonstruksjoner
- vedtatte bransjestandarder
- aksepterte normer for god fagmessig utførelse av bygge- og anleggsarbeider

2. Ansvarshavende/byggeplassledelse.

På hver byggeplass/anleggsted skal det opprettes en byggeledelse som skal ivareta det fagmessige og sikkerhetsmessige avsvaret for prosjektet.

Byggeledelsen skal i antall personer, kompetanse og organisasjonsform være tilpasset kompleksiteten i de oppgaver den skal ivareta

3. Sikring mot brann.

Byggeplass/anleggsted skal sikres mot brann i henhold til –sikkerhetsforskrifter for brannsikring av 1.1.2012

4. Sikring mot væske- og gasslekkasje.

Væske- og gassførende installasjoner skal utføres i henhold til sikkerhetsforskrifter for rørbruddsikring av 1.1.2012.

5. Sikring mot værpåkjenninger.

Forsikrede ting skal være tilstrekkelig beskyttet slik at de tåler værpåkjenninger som er påregnelige etter årstid og de stedlige forhold.

6. Vedlikehold

Vedlikehold, ettersyn og kontroll skal utføres i henhold til egen utarbeidet instruks for bygget/anlegget, leverandørs instruks/veiledning og forskrifter gitt av offentlig myndighet.

Sikkerhetsforskrifter for Innbruddsikring av 1.1.2012

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger til egne lokaler.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige brannmyndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i henhold til selskapenes sikkerhetsforskrifter angitt i forsikringsbeviset.

1. Dører, porter, luker og lignende åpninger:

1.1. Skal være låst med minst en FG - godkjent låseenhet.

1.1.1. I lokale som bare har vinduer beliggende minst 4 meter over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmuligheter, kan låseenheten i dører til lokalene ha innvendig knappvrider hvis dør og felt som grenser til dør er uten vindu, eller hvis glass i vindu er minst av sikkerhetsglass eller sikret med polykarbonatplate. (Se 'Sikkerhetsforskrift - Sikringsutstyr').

1.2. Skal ha låseenhet som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.

1.3. Som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.

1.4. Må aldri ha nøkler stående i låsen.

1.5. Som er to - fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevarm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.

1.6. Skal være sikret slik at de ikke kan åpnes ved demontering av hengslene fra utsiden.

2. Dører, porter, luker og liknende åpninger som vender mot ikke beferdet område:

2.1. Skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu. For kontorer gjelder dette kun dør i yttervegg.

2.2. Hvis det er glass eller andre svake felt i dør til butikk, tilhørende lager og andre lokaler som gir tilgang til butikken, skal det være beskyttet alternativt med:
- sikkerhetsglass

- polykarbonatplate
  - gitter
  - rullesjalusi
  - lem
- (se 'Sikkerhetsforskrift - Sikringsutstyr').

3. Vinduer, også vindu i dør:

- 3.1. Vinduer skal være lukket og haspet eller låst.
- 3.2. Glass i vinduer og i dører, som er plassert lavere enn 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet, skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

4. Hengslede vinduer i butikk og andre lokaler som butikken bruker:

- 4.1. Skal være låst med vinduslås når vinduene er plassert lavere enn 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.

Sikkerhetsforskrift – Sikringsutstyr av 1.1.2012

Der det under beskyttelsesklassene B1, B2 eller B3 kreves sikringsutstyr gjelder følgende minimumskrav:

1. Sikkerhetsglass

- 1.1. Skal være typegodkjent av FG eller sertifisert etter NS 3217, motstandsklasse B1 (NS 3215) eller bedre.
- 1.2. Skal være sikret spesielt mot demontering.
Det vises til:
'Anbefalte retningslinjer for montering av sikkerhets- og brannhemmende ruter'.
(Glassbransjeforbundet i Norge).
- 1.3. Er glasset montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG - godkjente låseenheter som krevet for dør.

2. Gitter

- 2.1. Skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
stål med minst 8 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 5 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 10 x 50 cm eller stål med minst 5 mm diameter eller av stål med tilsvarende tverrsnitt med minst 4 mm tykkelse og kan ha maskestørrelse inntil 3 x 7 cm.
- 2.2. Som ikke er fastmontert skal være låst med FG –godkjente låseenheter som krevet for dør.
- 2.3. Skal ha festeanordninger som minst tilsvarer gitterets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rulle-/skyvegitter skal alltid festes til fast karm eller bygningskonstruksjon.
- 2.4. Er gitteret montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG - godkjente låseenheter som krevet for dør.

3. Rullesjalusier

- 3.1. Skal være typegodkjent av FG eller være laget av:
stållammeller av minst 1,2 mm tykkelse som er helt tette.
- 3.2. Skal løpe i egne skinner eller kanaljern, slik at dette ikke kan demonteres i lukket stilling.
- 3.3. Skal være låst med FG - godkjente låseenheter som krevet for dør.

- 3.4. Skal ha festeanordninger som minst tilsvarer rullesjalusiets styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden. Rullesjalusi skal alltid monteres til fast karm eller bygningskonstruksjon.

4. Lem

- 4.1. Skal være av minst 15 mm kryssfinerplate, minst 1,5 mm stålplate eller ha tilsvarende styrke.
- 4.2. Som ikke er fastmontert skal være låst med FG - godkjente låseenheter som krevet for dør.
- 4.3. Skal ha festeanordninger som minst tilsvarer lemmens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 40 cm avstand. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- 4.4. Er lemmen montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG - godkjente låseenheter som krevet for dør.

5. Polykarbonatplate

- 5.1. Skal være minst 6 mm tykk.
- 5.2. Skal monteres på innsiden i tillegg til vanlig glass.
- 5.3. Skal ha festeanordninger som minst tilsvarer polykarbonatplatens styrke, som f.eks. 6 mm gjennomgående bolter med ikke over 20 cm avstand. Det må benyttes store stoppskiver eller langsgående flatjern. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- 5.4. Er polykarbonatplaten montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG - godkjente låseenheter som krevet for dør.

6. Bom

- 6.1. Skal være av stål og tilfredsstillende:
utvendig: minst 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke
innvendig: minst 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke
- 6.2. Skal være festet slik at det tilsvarer bommens styrke. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- 6.3. Skal låses med FG - godkjent hengelås. Det skal benyttes minimum klasse 2 innvendig og minimum klasse 3 utvendig.
- 6.4. Bommens hengelåsbeslag skal være av stål og ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøyle.
- 6.5. Beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre.
- 6.6. Utvendig bom skal ha hengelåsbeslag som er slik konstruert at det beskytter låsen.

7. Hengelåsbeslag

- 7.1. Skal være FG - godkjent og ha samme klasse som hengelåsen. Dette gjelder klasse 3,4 og 5.

7.2. Skal være festet til karm eller vegg i henhold til produsentens anvisninger. Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.

8. Bakkantbeslag

8.1. Skal være slik utformet at det sammen med hengsler m.m. gir døren samme motstandskraft mot oppbryting på hengselsiden (bakkant) som på låssiden.

Oppgave over FG - godkjent materiell og utstyr fås ved henvendelse til forsikringsselskapet.

Veiledning for gjennomføring av sikkerhetsforskriftene finnes i 'Håndbok for innbruddssikring for næringslivet', FG - publ. 111.

Sikkerhetsforskrift for tyveri fra byggeplass og bil av 1.1.2012

Når forsikret utstyr oppbevares i bygning skal dører, porter, luker og lignende åpninger være låst med FG - godkjent lås, i minimum klasse 3 og tilhørende beslag i samme klasse. Vinduer skal være forsvarlig sikret mot demontering. Vinduer og dører må ikke forlates i luftstilling. Bygningens ytterkledning må være montert. Plater for vindtetting aksepteres ikke som forsvarlig sikring. (FG: Forsikringsselskapenes Godkjenningnemd)

Når forsikret utstyr oppbevares i stasjonær brakke skal dører, luker m.v. være låst med FG - godkjent lås, minimum klasse 3 og tilhørende beslag i samme klasse. Mobile brakker skal være sikret mot borttransport.

Maskiner (for eksempel Gjerdesag) som er for store og tunge til å anbringes i bygning, brakke eller container, og derfor beror utendørs, skal være forsvarlig sikret med solid kjetting til fast holdepunkt og med FG - godkjent lås, minimum klasse 3 og tilhørende beslag i samme klasse. Ved en ukes fravær eller lengre, skal utstyret demonteres og oppbevares i bygning, brakke eller container.

Når forsikret utstyr oppbevares i bil, skal bilen være låst eller være parkert i låst garasje.

Sikkerhetsforskrift for tyveri fra eller av container av 1.1.2012.

Containeren skal være på minst 7,5 m³ (halvcontainer). Denne skal være låst med FG - godkjent hengelås av minimum klasse 3 og tilhørende beslag i samme klasse, eller containerlås minimum klasse 3. Hengelås skal være beskyttet av stålkappe som skjuler låsen. Containeren skal være plassert innenfor gjerde eller det skal være satt opp en hindring som gjør at containeren ikke kan fjernes.

Sikkerhetsforskrifter for data og programvare av 1.1.2012.

1. Generelt.

- 1.1. Montering (tilknytning til el.nett m.v.) og driftsbetingelsene (temperatur, støv, gass, rystelser m.m.) for dataanlegget skal være i henhold til normer gitt av produsent/leverandør.
- 1.2. Forsikringstakeren skal ha skrevne rutiner for databehandlingen.

2. Backup.

2.1. Programvare

Aktuelle operativsystemer og applikasjonsprogrammer skal forefinnes i minst 2 eksemplarer, original og sikkerhetskopi. Dette skal forefinnes i maskinell lesbar form på atskilte datamedier. Sikkerhetskopi av programvare skal oppdateres for hver programversjon.

2.2. Data

Data lagret på datamedia skal forefinnes i 3 generasjoner. Dessuten skal nødvendig underlag for rekonstruksjon av informasjon oppbevares.

Sikkerhetskopi av data skal oppgraderes minst 1 gang pr. uke om ikke annet er avtalt.

3. Transport og oppbevaring av sikkerhetskopi.

3.1. Sikkerhetskopi av programvare og data må transporteres skjermet for elektronisk støy, varme o.l. slik at data ikke blir ødelagt.

3.2. Sikkerhetskopier av programvare og data skal oppbevares betryggende atskilt fra originaler, slik at original og sikkerhetskopi ikke kan skades i samme skadehendelse.

Bistand ved klage

Dersom du mener selskapet har gjort feil i saker som gjelder forsikringsavtalen eller erstatningsoppgjør, kontakt Byggmesterforsikring AS på e-post: klage@bmf.no

eller

Finansklagenemnda

Postboks 53, Skøyen

0212 Oslo

E-post: firmapost@finkn.no

Telefon: 23 13 19 60

Telefaks: 23 13 19 70

Det er gratis å henvende seg til disse klageinstansene.

Servicetelefoner

For informasjon om skader/skadebehandling:

Byggmesterforsikring AS

tlf. (+47) 64 86 46 00.

www.bmf.no

**BYGGMESTER
FORSIKRING**

Kontakt oss

Nordbyveien 70, 1406 Ski

64 86 46 00

firmapost@bmf.no